

Emberi Erőforrások Minisztériuma

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Dr. Páva Hanna

A minősítő beosztása: főigazgató-helyettes

JAVÍTÁSI – ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

Központi írásbeli vizsgatevékenység

54 720 03 Gyógyszertári asszisztens

2021. január 12.

A vizsgafeladat időtartama: 90 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 33%

ÁEEK

T Á J É K O Z T A T Ó

az értékelő tanár részére

- A vizsgázó csak a kiosztott feladatlapon, illetve a vizsgaszervező által biztosított, a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott pótlapon dolgozhat.
- Tévedés esetén csak az egyértelmű javítás - a helytelen válasz áthúzása, a vizsgázó aláírásával és a dátummal ellátva - fogadható el.
- Az írásbeli vizsgatevékenység értékelése a központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot a javítást végző tanár!
- A csillaggal (*) jelölt kérdéseknél a javítási-értékelési útmutatótól eltérő, de tartalmában azonos/szakmailag megfelelő egyéb helyes megoldás is elfogadható a ponthatáron belül.
- A feladatlap szerkesztésénél Dr. Fábíán Pál – Dr. Magasi Péter Orvosi Helyesírási Szótár (Akadémia Kiadó, Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár Budapest, 1992.) útmutatásait vettük figyelembe.
- Az elnevezések tekintetében a VIII. Gyógyszerkönyv és a FoNo VII. szabályai az irányadók, egyéb tekintetben a Ph. Hg. VII-VIII. és FoNo VII. irányelvei a mérvadók.
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

80 - 100 (%)	– jeles
60 - 79 (%)	– jó
50 - 59 (%)	– közepes
40 - 49 (%)	– elégséges
39 - 0 (%)	– elégtelen

Maximálisan adható
pontszám:

1. **5 pont**

Húzza alá az expedálásra vonatkozó helyes megállapításokat!

- Egy vényre több gyógyszer is felírható.
- A beteg lakcímét a gyógyszerész is ráírhatja a vényre.
- Pontos adagolás felírása nélkül a gyógyszer vényre kiadható.
- Orvosnak, állatorvosnak, gyógyszerésznek vényköteles gyógyszer (jogszabályban meghatározott feltételekkel) kiadható.
- Orvosnak, állatorvosnak és gyógyszerésznek gyógyszer minden esetben csak vényre adható ki.
- 30 napot meghaladó gyógyszer mennyiség akkor adható ki, ha ezt az orvos a vényre rávezette.
- Amennyiben az orvos a vényen a rendelt gyógyszer össz mennyiségét egyértelműen feltüntette, akkor a legkisebb eredeti csomagolást kell kiadni.
- Amennyiben az orvos a vényen a rendelt gyógyszer össz mennyiségét nem egyértelműen tüntette fel, akkor a legkisebb eredeti csomagolást kell kiadni.
- Magisztrális gyógyszer készítése esetén készítési díj nem számítható fel.
- Amennyiben az orvos a vényen a helyettesíthetőséget nem tiltotta meg, a gyógyszerész a készítményt helyettesítheti.
- A helyettesítést, a változtatásokat a vényen nem szükséges rögzíteni.

(Csak az 5 helyes válasz együttes aláhúzása esetén adható pont! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

2.* **9 pont**

Soroljon fel az alábbi kozmetikai szerekhez három-három gyógyszerertárban is forgalmazott terméktípust!

Fogápoló szerek: *...fogkrém, fogpor, szájvíz, fogselyem...*

Hajápoló szerek: *...hajsampon, hajolaj, hajszesz, hajemulzió, hajpakolás...*

Arcápolási szerek: *...arckrém, gél, termásvíz spray, szemkörnyékápoló, szemránckrém...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3.

5 pont

Párosítsa a megadott definíciókat a hozzájuk tartozó fogalmakkal! Írja a sorszámok mellé a helyes válasz betűjelét!

1. Adott időpontban rendelkezésre álló termékek állománya.
2. A termék iránt jelentkező kereslet kapcsolatban van egy másik termék keresletével.
3. A gyógyszerkészítés félkész, kész termékei.
4. A gyógyszertár teljes készletállománya.
5. A nagykereskedőtől megvásárolt és változatlan formában értékesített termékek.

- A. Összkészlet
- B. Függő keresletű termék
- C. Árukészlet
- D. Készlet
- E. Saját termelésű készlet

1.– ...**D**...., 2.– ...**B**...., 3.– ...**E**...., 4.– ...**A**...., 5.– ...**C**....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4.*

10 pont

Sorolja fel, majd jellemezze a gyógyszertárban található raktártípusokat jellegük szerint!

- *Alapanyag-raktár (camera materialis): Jól szellőző, a laboratóriumból jól megközelíthető, hűvös helyiség, a gyógyszeralapanyagok tartalék mennyiségének tárolására szolgál (kenőcsök, porok, oldatok) – impleálás is végezhető itt.*
- *Hűvös raktár (aquarium): Hűvös helyen tartandó készítmények tárolására, valamint a nagyobb mennyiségű gyógyszeralapanyagok tárolására szolgál.*
- *Törzskönyvezett készítmények raktára: Ez a legnagyobb raktárterület, rendszerint ABC rendben tárolják a készítményeket.*
- *Göngyölegraktár: A gyógyszerek kiadására szolgáló üvegek, téglék, tubusok, zacskók, dobozok és egyéb göngyölegféleségek tárolására szolgál.*
- *Tűz- és robbanásveszélyes raktár vagy szekrény: Tűz- és robbanásveszélyes anyagok tárolása szolgál (pl. Benzinum, Ethanolum, Aether).*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5. 6 pont
Csoportosítsa a különböző alkotóelemeket azok felhasználásának lehetőségei szerint! Írja az alkotóelemek betűjelét a megfelelő helyre!

- A. benzooesav
- B. borsmenta
- C. poliszorbát
- D. tiomerzal
- E. szorbit
- F. nátrium-lauril-szulfát

Ízjavítók: ...*B., E.*...

Tartósítószerke: ...*A., D.*...

Nedvesítőszerke: ...*C., F.*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

6. 4 pont
Sorolja fel a tabletták alkalmazási mód szerinti típusait!

- *orális tabletták*
- *perorális tabletták*
- *parenteralis tabletták*
- *oldatok készítésére szolgáló tabletták*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7. 6 pont
Végezze el az alábbi számításokat!

82 g: ...*8200*...cg, ...*82000*... mg

392 g: ...*0,392*... kg, ...*392000*... mg

759 mg: ...*0,759*... g, ...*75,9*... cg

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8.

6 pont

Egészítse ki az alapanyagokkal kapcsolatos táblázat hiányzó részeit!

Alapanyagnév latinul	Szinonimnév
acidum lacticum	<i>tejsav</i>
<i>talkum</i>	síkpör
<i>silica colloidalis anhydrica</i>	aerosil
Cera lanæ	<i>lanolin</i>
glycerinum boraxatum	<i>rózsaméz</i>
<i>aluminium aceticum tartaricum solutum</i>	Burow-oldat

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9.

5 pont

Jellemezze az emulziókat és a szuszpenziókat a megadott szempontok alapján!

- Halmazállapot alapján: *folyékony gyógyszerformák*
- Felhasználás módja szerint: *egyaránt készülhetnek külsőleges és belsőleges használatra*
- Besorolás anyagszerkezeti szempontok alapján: *mindkét gyógyszerforma a heterogén diszperz rendszerek csoportjába tartozik*
- Kiszerezésükre vonatkozó szabályok: *megfelelő méretű folyadéküveg kiválasztása, mely lehetővé teszi az összerázást*
- Használatukra vonatkozó utasítások: *használat előtt felrázandók*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10.

5 pont

Nevezze meg latinul a receptúrai előíratban előforduló számneveket!

XVII.: ...*septemdecim*...LX.: ...*sexaginta*...CD.: ...*quadringenti*...XL.: ...*qudraginta*...XC.: ...*nonaginta*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11.

6 pont **Egészítse ki az aszeptikus gyógyszerkészítéssel kapcsolatos mondatokat!**

Az aszeptikus gyógyszerkészítés mindazoknak a ... *munkamódszereknek* ... és ... *munkafolyamatoknak* ... az összessége, beleértve a dolgozók ... *egészségi* ... állapotát és ... *magatartását* ..., amelyekkel a gyógyszertől a kórokozók távol tarthatók. Az aszeptikus gyógyszerkészítés követelményeit ... *személyi* ... és ... *tárgyi* ... feltételekkel kell biztosítani.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12.

8 pont **Ismertesse a laboratóriumi napló vezetésének célját és adatait!**

A napló vezetésének célja:

A Laboratóriumi napló a gyógyszerkészítés dokumentálására szolgál.

A naplóban rögzítendő adatok:

- *sorszám*
- *dátum*
- *gyógyszerkészítmény neve*
- *összmenyiség, vagy kiszerelt mennyiség*
- *gyógyszerész aláírása*
- *gyógyszertári asszisztens aláírása*
- *felhasználhatósági határidő*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13.

4 pont **Nevezze meg latinul az alábbi kórtani fogalmakat!**

kötőhártya-gyulladás: ...*conjunctivitis*...

májgyulladás: ...*hepatitis*...

ínygyulladás: ...*gingivitis*...

középfülgyulladás: ...*otitis media*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14.

3 pont

**Csoportosítsa a felsorolt tüneteket a megfelelő betegséghez, állapothoz!
Írja a tünetek betűjelét a megfelelő helyre!**

- A. híg széklet, hasi görcsök, a székletürítések száma meghaladja a napi hármat
B. tachycardia, hypotonia, ritmuszavarok
C. köhögés, nehezített kilégzés, hörgő és nyálkahártya duzzanat

Diarrhoea: ...*A*...Myocarditis: ...*B*...Asthma bronchiale: ...*C*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

15.

5 pont

Írja le az alábbi gyógyszeradagolással kapcsolatos kifejezések magyar jelentését!

dosis curativa: ...*gyógyító adag (szokásos, terápiás dózis)*...dosis maximalis: ...*legnagyobb (még kiadható) adag*...dosis letalis: ...*halálos adag*...pro dosi: ...*adagonként (egy adagban rendelt)*...pro die: ...*naponta (egész napra összesen rendelt)*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16.*

6 pont

Sorolja fel a filmkötszerek alkalmazásának hátrányait! Írjon hatot!

- *a sebváladékra impermeábilisak*
- *néha nagy folyadékgyülem keletkezhet alattuk*
- *beletapadhatnak a sebbe*
- *exsudatív sebekre nem megfelelőek*
- *nem használhatóak nyílt sebekre*
- *nem használhatóak harmadfokú égési sebekre*
- *nem használhatóak fertőzött sebekre*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17.

7 pont

Húzza alá a gyógynövényekre és azok feldolgozására vonatkozó helyes állításokat!

- A virágzatot, vagy a virágot teljesen kinyílt állapotban szedik.
- A gyógy- és illóolajos növényekből előállított és forgalmazott drogok jelentős hányada még ma is természetes állományokból származik.
- A gyökerek, gyökértörzsek télen gyűjthetők.
- A gyógynövények szárítását úgy kell végezni, hogy a szárítás végén a drogok nedvességtartalma 10-14% legyen.
- A levelek gyűjtése, fosztása általában éretlen állapotban történik.
- A vízvesztéssel végbemenő biológiai folyamatok nyomán a hatóanyag nem változik.
- A növény virágos-leveles föld feletti része csak száraz időben gyűjthető.
- A legértékesebb terméket a legtöbb hatóanyagot tartalmazó növényi részekből nyerhetjük.
- A legértékesebb terméket a legkevesebb hatóanyagot tartalmazó növényi részekből nyerhetjük.
- A gyakorlatban a hőforrás szerint természetes és mesterséges szárítási módokat különböztetünk meg.
- A rügyet fakitermeléskor, lombfakadás után gyűjtik.
- A szárítással a hatóanyagtartalmat csökkentjük a drog tárolhatóságának szintjére.
- A gyógynövények nedvességtartalma 20-25% a szárítást követően.
- A csomagolás célja a drog állományának, minőségének védelme, a környezet okozta károsodások elleni megóvása.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)